

Izbija vsak dan razen nedeli in praznikov.

PROSVETA

Issued daily except Sundays and Holidays.

LETO—YEAR X.

Entered as second-class matter January 21, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., PONDELJEK 12. FEBRUARJA (FEBRUARY) 1917.

STEV.—NUMBER 36.

NEMCIJA BI RADA POPUSTILA.

Kajzerjeva vlada je baje namignila s posredovanjem švicarskega poslaničnika, da je pri volji dati gotove koncesije Ameriki z namenom, da odvrne vojno. — Avstrija tudi išče sporazuma. — Gerard je že v Švici. — Število potopljenih parnikov je že naraslo na 84.

DELAVSTVO PROTI VOJNI.

Organizirani delavci izjavljajo na protestnih shodih, da so zoper vojno.

NA TISOČE DELAVCEV PROTESTIRA PROTI VOJNI.

Chicago, Ill., 10. februarja. — Sinoči je delavstvo v Chicagu manifestiralo za ohranitev miru in proti vojni. Še preden je napočila napovedana ura za shod je bila obširna dvorana, ki je lastina organiziranih stavbniških težakov nabita do zadnjega kotička. Ko je predsednik prišel s shodom, je naznanil, da je bilo treba najeti še štiri dvorane, ker so delavci prišli v tolikem številu, da dvignejo svoj glas proti vojni. Med udeleženci je bilo tudi mnogo žen, ki so se udeležile shoda, da protestirajo proti kapitalističnemu mogotcem, ki žele, da njih močje in sinovi prelivajo kri za kapitalistične interese. Udeleženci so burno pritrjevali govorniku, ko so odprto povedali iz kakšnega namena bi kapitalisti radi republiko zapletli v vojno. Na vseh shodih je bila sprejeta rezolucija, v kateri udeleženci izrekajo, da ostanejo zvesti načelom mednarodnega socializma in protestirajo proti vojni. Rezolucija končuje z besedami: "S tem obveščamo vladajoče sile, če bomo prisiljeni zadeti puško na ramo, da bo uporabljena za boj proti pravemu sovražniku, kapitalističnemu sistemu, roditelju vsajih in hode."

PAST ZA ŽELEZNIČARJE.

Kongresni odsek ima predlogo, ki prepoveduje železničarjem štrajkati.

ADAMSONOV ZAKON STAVI ŽELEZNIČARJE POD VOJŠKI ZAKON.

Washington, D. C., 11. feb. — Predsednikova proštirajkova predloga za železničarje je bila predložena kongresnemu odseku. Predlogo je spisal kongresnik Adamson iz Georgije, predsednik trgovskega odseka. V predlogi ni besede „stavka“. Kljub tem Adamsonova predloga prepoveduje železničarjem stavko, drugim delavcem pa podpirati železničarje v stavki. Če predloga postane zakon, bo vsakdo, ki se pregreši kaznovan s \$100 denarne globe ali pa pojde za šest mesecev v ječo. Sodnik pa lahko grešniku naloži obe kazni. Adamsonova predloga je torej za interese železniških baronov. Železniški zakon namreč pravi, da vsakdo izvrši kaznjivo dejanje, ki ovira poštni promet. Kapitalisti bodo, da železnice postanejo ravno tak malik kot pošta. Štrajkar ne bo kaznovan, ker štrajka, ampak ker je s stavko povzročil, da ni mogel oditi voz, natožen s premoženjem, krompirjem ali katerim drugim blagom pravočasno s postaje.

NESRAMNO VOHUNSTVO.

V detroitški organizaciji strojnikov so zaslačili vohuna, ki je bil "navdušen član" unije.

ŠPIJONI V DELAVSKIH STROKOVNIH ORGANIZACIJAH.

Detroit, Mich., 11. februarja. — Že večkrat je prišlo na dan, da podjetniki najamejo špijone v delavskih strokovnih organizacijah, da izvedo za načrte in zaključke organizacije. Tukaj so zopet ujeli takega ptička v osebi nekega Wm. Underwooda, člana organizacije strojnikov. Underwood se je kazal, da je z dušo in telesom za strokovno organizacijo. Znal si je pridobiti zaupanje svojih tovarišev, da je bil izvoljen v lokalno eksekutivo. Živel je potrato in kupil avtomobil, dasi so bili njegovi dohodki skromni. To je obudilo sum, da je v službi zveze kovinskih podjetnikov. Končno je organizacija dobila tako prepričevalne dokaze proti njemu, da je bil izključen iz organizacije.

NOVICE Z BOJNIH FRONT.

Angleži zopet poročajo o smagi na Francozem in v Mesopotamiji. — 675 Italijanov ujetih pri Gorici.

RUSKI GENERAL JE UBIT.

London, 11. feb. — Naše čete na zapadni fronti so danes okupirale nemške sako na tri četrtine milje dolgi fronti severno od Beaumont Hamela; 215 Nemcev je bilo ujetih. — V Mesopotamiji so naše čete v soboto okupirale nove turške linije na 600 jardov dolgi fronti in potisnile Turke 800 do 1200 jardov daleč. Na osvajanem ozemlju se nahaja tudi likerna tovarna, katero je drl general Towshend lanako leto ob času obleganja pri Kut-el-Amari. Vsi turški protinapadi so bili odbiti.

Berlin, 11. feb. — E Italijanske fronte: V okrožju Gorice so naše čete prejelo noč nenadoma napadle sovražne sako na več krajih in povzročile Italijanom velike izgube. Ujetih je bilo 675 Italijanov in uplenjenih deset strojnih pušk, dva minometa in mnogo drugega bojnega materiala.

E zapadne fronte.

Pariz, 11. feb. — (Nočno poročilo). Zapadno od Point-a-Moussona smo napadli Nemce in ujeli deset mož. Na obeh straneh Mase je bilo večeraj močno topniško dvobojevanje. Infanterijskih akcij ni bilo. Večeraj so se vršili številni spopadi v zraku. Dva nemška eroplana in en triplani je padel v naše linije. Lajt. Guynemer je podri svojega 31tega nasprotnika. Naši avijatiki so bombardirali več postaj za sovražni liniji in vrgl vlak iz tira blizu Saint Ingberta.

London, 11. feb. — (Nočna depeša). Prejelo noč so Nemci napadli naše nove pozicije istočno od Saily-Sallisela, toda njihov napad je bil zastoj; vse pridobljene pozicije so čvrsto v naših rokah. Partija našega vojskovanja je udrla v sovražne linije istočno od Neuville — St. Vaasta, uničila podstavke strojne puške in se vrnila brez izgub. Danes popoldne smo izvršili uspešen upad blizu Givenchy, kjer smo ujeli 25 Nemcev. V zadnjih 48 urah smo ujeli 48 Nemcev, med katerimi sta dva častnika. Artilerija je bila zelo aktivna na obeh straneh Somme in južno od Ypresa.

Berlin, 11. feb. — Skoro na vseh frontah je narasla aktivnost artilerije. Pod zaščito topniškega ognja so se bližale angleške partije na več krajih; posebno močna je bila sovražna partija južno od Saily. Vsa ta prodiranja so bila ustavljena. Na zapadnem bregu Mase so Francozi odprli ljut topniški ogenj okrog poldne. Naš protigenj, ki je bil naperjen na hrib 304, je preprečil francoski napad, kateri se je pripravil. Ravno tako smo ustavili prodiranje sovražne kompanije na pogorju Pepper istočno od Mase. Blizu Vauxa, severno od St. Mihiela, so naše partije upadle v francoske linije in umičle garnizijo z izločinami vred.

Z ruske fronte.

Berlin, 11. feb. — Severnozapravno od Stanislava (Galicija) smo uspešno izvedli operacijo kakor se je glasilo naš načrt in ujeli 17 Rusov ter vplenili tri strojne puške.

Petrograd, 11. feb. — Na rusko galicijski fronti se ponavljajo spopadi med oglednimi patruljami. Južno od Brody je padel general Kardinalovski, ki je bil zadet od krogle iz puške. Nemci so bombardirali Stanislav s granatami velikega kalibra in podrli eno hišo. (Dalje na 3. str., 1. kol.)

ZADNJE VESTI.

Zurich, Švica, 12. feb. — Ameriški poslanik Gerard je prišel v Schaffhausen na švicarski meji čeraj ob štirih popoldne. Z njim red je dospelo 120 Amerikancev.

London, 12. feb. — "Exchange Telegraph" ima poročilo, da je cesar Viljem sklical važno konferenco v glavnem stanu arade. Konferenca je brez dvoma v zvezi s vprašanjem submarinskega voja z ozirom na Ameriko. Kancelar Bethmann-Holweg in mnogi višji poveljniki v armadi in pomorščaki so navzoči. Kajzer je pripravljen dovoliti gove koncesije neutralnim državam.

Washington, 12. feb. — Sinoči je svedelo iz zanesljivih virov, da je Nemčija pripravljena dovoliti vaim ameriškim potniškim parnikom prosto pot čez submarinske zone; ameriški tovorni parniki in usajo ravno tako prosto pot pod pogojem, da ne vozijo kontrabanda valed česar morajo biti vsi taki parniki zasnamovani.

London, 11. feb. — Po zadnjih sateh so se rešili vsi Američani, ki so bili na torpediranem parniku Japanese Prince. Danes je bil potopljen parnik Salaga in italijanska barka Luigtnang je razvil na pesek. Enajst mož na zadnji je izgubljenih.

NEMCIJA IŠČE SPORAZUMA?

Washington, D. C., 11. feb. — Nemčija je na delu; da prepreči vojno z Ameriko. Dr. Paul Ritter, švicarski poslanik, kateri ima v okah nemške zadeve v Združenih državah, je večeraj baje predložil državnemu departmentu neformalnoobvestilo nemške vlade, ki je glasi, da je Nemčija voljna razpravljati o sugestijah in svrhu varnosti ameriških ladij in Amerikancev, ki potujejo čez nove submarinske zone. Ritter je pojasnil, da ni pooblaščen govoriti o podrobnostih, temveč ima le nalogo obvestiti ameriško vlado, da je Nemčija pripravljena sprejeti nasvete z Washingtona, kako bi se mogli Amerikanci z ameriško lastnino sred obvarovati pred submarinami. Švicarski poslanik je govoril s pomožnim tajnikom Polkom, ki je zadevo takoj izročil Lansinu in Wilson je bil tudi obveščen. Kolikor je do zdaj znano, ni dr. Ritter dosegel dosti. Uradniki v državnem departmentu tajijo, da bi švicarski poslanik sploh govoril kaj o tem in tudi Ritter sam oče priznati svoje misije.

20 AMERIČANOV POGREBAJO.

London, 11. feb. — Nemške submarine so večeraj tirjale sedem ladij—eno več kot prejmi dan—in skupni tonaži 22.275. Med potopljenimi ladjami je tudi angleški parnik "Japanese Prince", na katerem je bilo dvajset ameriških konjarjev. Njihova usoda še ni znana. Iz Madrida poročajo, da je patroljna ladja pobrala čolin s torpediranega angleškega parnika Dauntless, v katerem so bili trije Angleži in eden ameriški zamorec; bili so pet dni brez vsake hrane. Brezlična brzojavka iz morja se glasi, da je nemška submarinka, ki je potopila peruvskega jedrnico Lorton, imela na krovu francosko zastavo. Ameriški poslanik Page v Londonu preiskuje zadevo pogrešanega kurjača Thomas Marshanda, ki je bil na potopljenem parniku Vedamore in o katerem trdijo, da je bil ameriški državljan.

AVSTRINA BI RADA POPUSTILA.

London, 11. feb. — Vest iz Dunaja čez Haag se glasi, da se avstro-ogrška vlada posvetuje z ameriškim poslanikom Penfieldom glede na vprašanje, da bi se dovolilo Amerikaneem neovirano potovanje po Sredozemskem morju, vsled česar bi odpadla nevarnost prekinitve diplomatije vezi med Ameriko in Avstrijo. Druga vest se pa glasi, da to posvetova-

ŽRTVE SUBMARINK.

Vseh ladij potopljenih v zadnjih 48 urah 9
Vseh ladij od 1. feb. potopljenih 84
Skupna tonaža ..... 197.368.

nje ne bo pomagalo, ker se Nemčija protivi vsaki koncesiji napram Združenim državam z ozira, ker bi taka koncesija oslabilo blokado na Sredozemskem morju; sama Avstrija pa ne more dati nobena jamstva brez Nemčije. Dunaj, 11. feb. (Brezlično v Sayville). — Napadi na Združene države in predsednika Wilsona v dunajskem časopisu so postali še tako radikalni, da je avstrijska cenzura večeraj zpienila mnogo uvodnih člankov. Neki list je bil začasno suspendiran vsled napada na Wilsona.

GERARD ZAPUSTIL BERLIN.

Madrid, 11. feb. — Tukajšnji ameriški poslanik Willard je prejel brezlično brzojavko od španjskega poslanika v Berlinu, kateri javlja v imenu Gerarda, da želi odpotovati čez morje na parniku Alfonso XIII., ki odrine iz Barcelone 21. t. m., ali pa na parniku Infante Isabel, ki zapusti Španijo 25. t. m.

Kodanj, 11. feb. — Prvi Amerikanci so zapustili Nemčijo večeraj (v soboto). Korespondent Associated-Pressa je bil prvi, ki je stopil na danska tla in iz Berlina je odšel nekaj ur prej, preden je poslanik Gerard odpotoval proti Švici. Z Gerardom jo odšlo poslaniško in konzularno osebje, večje število častniških poročevalcev in nekaj drugih Američanov, ki so na priporočilo Gerarda dobili potne liste. Gerard in njegova družba je dobila potne liste v petek.

Washington, 11. feb. — Ameriški poslanik Stowall v Švici je večeraj drzojavil državnemu departmentu, da pričakuje Gerarda v Zurichu v nedeljo. Z Gerardom vred je zapustilo Nemčijo okrog 120 Amerikancev.

GERARD ZAPUSTIL BERLIN.

Madrid, 11. feb. — Tukajšnji ameriški poslanik Willard je prejel brezlično brzojavko od španjskega poslanika v Berlinu, kateri javlja v imenu Gerarda, da želi odpotovati čez morje na parniku Alfonso XIII., ki odrine iz Barcelone 21. t. m., ali pa na parniku Infante Isabel, ki zapusti Španijo 25. t. m.

ZADNJA BILKA PODJETNIKOV.

Chicago, Ill., 11. februarja. — Če podjetniki ne morejo ugnati stavkarjev, potem prosijo za sodniško prepoved. Tako je storila tudi tvrdka Flindelsen & Kropf Mfg. Co., ki je najprevo ponudila pravo suženjsko pogodbo delavcem, ki so jo seveda odklonili. Kompanija zdaj upa, da izide kot zmagovalka iz tega boja. Delavci seveda vidijo stvar v drugi luči. Da je kompanija izposlovala sodniško prepoved, dokazuje njeno slabost. Če bi bila družba prepričana, da znaga, bi se ne u prijemala zadnje bilke.

Značilno na stvari je, da delavci še niso dobili zadnje mezde in tudi ne morejo po njo, ker jim sodniška prepoved prepoveduje se približati tovarni.

DRŽAVA ZGRADI HIŠO ZA BOLNIKE NA LEPRO.

Indianapolis, Ind., 11. feb. — Dr. John F. Hutty, državni zdravniški komisar, je storil prve korake, da izvede predlogo za bolnišnico na lepro, ki jo je sprejela legislatura.

Komisarji okraja Gibson so dobili navodilo, da odberejo pol akra sveta na okrajni farmi, na katerem naj zgradi dom za David S. Beyersa iz Fort Brancha, Ind., ki je obolel za lepro.

Hiša bo opremljena z vsemi udobnostmi in dobi tudi telefon. Nastavljena bo oseba, ki bo posredovala med osamljeno družino in zunanjim svetom.

Vsa poslopja na Beysovemu svetu bodo sežgana v interesu javnega zdravja.

VREME.

V severnem Illinoisu, Indiani, Wisconsinu, Iowi, Missouri, spodnjem in gornjem Michiganu in v Ohio v torek: Jasno in gorkeje. Temperatura zadnjih 24 ur v Chicagu: Najvišja 3 nad ničlo in najnižja: 1 pod ničlo. Sonce izide ob 6:50, zaide ob 5:19.

USTOLIČENJE PREDSEDNIKA SE OHAJA Z VELIKIMI SLAVNOSTIMI.

Washington, D. C., 11. februarja. — Formalno naznanjajo, da se vrši dne 5. marca kljub resnemu slovesnemu ustoličenju predsednika inozemskega položaju. Robert Harper, predsednik odbora za ustoličenje, naznaja, da se letos vrši ustoličenje na izvanredno slavnosten način, da se v ljudstvu obudi patriotičen čut.

Če pogledamo v zgodovino republike in čitmo, da so prvi predsedniki prisegli na preprost način brez slavnostnih obhodov in slavnostnih ceremonij, potem se slovesu nehote vrine misel: Ali smo res še tako daleč kot ob propadu rimske republike, ko je ljudstvo kričalo "panem et circenses"?

POLICAJI V SLUŽBI, DA RAZBIJEJO ŠTRAJK.

Bayonne, N. J., 11. februarja. — Tukaj so zastrajkali vozniki, ki zahtevajo tri dolarje povznanja mezde na teden. Pri enoupreznem vazu so sedaj imeli \$17 na teden, pri dvoupreznem pa \$25. Podjetniki so dobili nekaj stavkokazov in te zljaj spremljajo poljejske eskorte, da se jim ne zgodi nič zlega.

OBBOJEN RADI BIGAMIJE.

Indianapolis, Ind., 11. februarja. — 25letni Earl Stout je bil obsojen radi bigamije od 2 do 5 let ječe.

(Dalje na 3. strani, 2. stolpca)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (December 31-16) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Kapitalisti naj plačajo vojno!

Kongres v Washingtonu se bavi te dni s predlogami, ki določajo izredne izdatke za militaristične in navalistične priprave vsled ugroženega miru. V slučaju, da se res izleže vojna, oziroma če se pokaže, da je konflikt z Nemčijo neizogiben, tedaj je skoraj gotovo, da bo kongres pooblastil ogromno izdajo bondov ali zadolžnic, katere bo vlada vrgla na denarni trg.

Bondov pa ne bodo kupovali revni ljudje, ki nimajo denarja, temveč kapitalisti, ki že zdaj ponujajo svoje tovarne vladi in zaradi tega ne bodo čisto nič ubožnejši; ravno narobe: kapitalisti bodo posodili denar vladi in vlada jim bo morala plačati obresti. Vsak cent, ki ga izda vlada v svrhu vojne, bo dolgovala kapitalistom, ki bodo torej imeli največ profita od vojne.

Stara reč je tudi, da bo morala vlada naročiti brez malega vse bojne potrebščine pri privatnih podjetnikih in pri izvrševanju takih naročil je navadno tudi več ali manj grafta. Saj je znano, da ima večina sedanjih ameriških zasebnih bogastev svoj izvor v civilni vojni. Morganova tvrdka je prišla v življenje takrat, ko je stari Morgan pokupil zavržene puške po \$2.75 komad in jih prodal vojnemu departmentu po \$19.50. Imeniten profit, kaj?!

Ob času špansko-ameriške vojne so privatni podjetniki prodajali vladi razvaline starih bark po silno pretiranih cenah. Pobarvano goveje meso in drugi škandali, ki so se takrat vršili, so še v svežem spominu. — Pa čemu hoditi desetletja nazaj? Nedavni borzni škandal v zvezi z Wilsonovo mirovno noto dovolj jasno kaže, da brez grafta ni nikjer, kjer imajo kapitalisti svoje prste zraven.

Ako hoče kongres res vršiti svojo dolžnost napram ljudstvu v Združenih državah, tedaj bi moral opustiti vsak načrt za izdajo bondov in namesto tega bi moral naložiti izreden davek na profit. Naši veliki kapitalisti, ki hočejo imeti svobodno morje za izvoz svojega blaga v Evropo, bi morali plačati vse izdatke za vojno! Kongres bi moral poskrbeti, da se nihče ne okoristi z vojno in napolni svoj privatni žep; kongres bi moral gledati, da vsi tisti, ki bodo želi dobiček od prodanih bojnih potrebščin, plačajo nad gotovim procentom ves ostali dobiček v zvezno blagajno in s tem denarjem se naj pokrivajo stroški vojne.

Nikakor ni pravično, da bi vlada zahtevala od delavcev v tovarnah, rudnikih in na farmah, da ponudijo svoja življenja za obrambo dežele, medtem ko dobi kapitalist bond in za jamčene obresti za denar, ki ga da vladi za pokritje vojnih stroškov. Vojak zastavi svoje življenje in za to ne dobi nobenega bonda; kapitalist pa, ki navadno ostane doma na varnem, zastavi le svoj denar, — pod pogojem, da se mu vrne z mastnimi obrestmi.

Ako je treba braniti Ameriko, naj jo branijo vsi enako! Vsak človek rad živi in vsakdo bi dal vse, kar ima, da si ohrani življenje — toda kapitalist zahteva, da drugi branijo njegovo življenje in imetje, a za to mu morajo še plačati. To je nesramnost, ki preseza vse meje!

Nobnih vojnih bondov! Morgani, Schwabi in stoteri drugi naj plačajo visok davek od profita, ki ga bodo molzli iz vojne. Kapitalisti naj plačajo vojno!

Nekaj se čuje, da se bo Kitajska pridružila zavezništvu. To je vsekakor pomota. Mogoče mislijo povedati, da se bo Kitajska pridružila Japonski — namreč tako, kakor se "združijo" okusna pogača z gladnim želodcem.

Danček, Holandček, Švicarček in drugi majhni neutralci so slišali Wilsonov glas. Nato so se obrnili proti veliki klavnici, ki jim stoji pred durmi in tam so zagledali belgijsko, rumunsko, srbsko in črnogorsko kožo, ki se suši na pljoto... Pogledali so drug drugega in počasi zmajali z glavami...

DOPISI.

Morgan, Pa. — Dovolite mi nekoliko prostora v Prosveti, da se malo pogovorim z uradnim Glas Svobode, ki ni hotelo prebrati poslanega dopisa, pač pa ga je v št. 3 javno obsodilo za lažnjivega in zavitega in da bi to škodovalo organizaciji S. S. P. Z. ter povzročilo zavlačenje pri združenju. Primorani sem se opravičiti, da bodo čitatelji in člani S. S. P. Z. sprevideli, da moj dopis ni bil nikak napad na br. Konda, ampak samo odgovor na to, kar je br. Konda očital delegatom IV. redne konvencije S. S. P. Z. v listu G. S. št. 85 pod naslovom "Konvencijno razdobje". Ne mislim prepisovati celega dopisa, ampak hočem samo navesti, zakaj ni bil priobčen. Br. Konda ne bi namreč mogel ugovarjati dejstvu in pravi dokazom, ki so bili navedeni v dopisu.

Dokazal sem prvič, da naj bi samemu sebi pripisal krivdo za to, kar je izrekel izvoljeni odsek in konvencija potrdila in izrečni nezaupnici. Dokazal sem nadalje, da je bila laž in grdo zavijanje trditve, da so si menda 45 mož, delegatov iz različnih držav zbal ene osebe, namreč br. Konda in ga vsled tega niso priznali polno močnim na konvenciji. — Povdarjal sem dalje, da je sramotno in neresnično, če se trdi, da bi bila lahko cela konvencija ovržena, kar bi povzročilo mnogo stroškov članstvu in zvezi.

Spoznati je lahko, da se je br. Konda hotel samo norčevati in s tem v slabo luč postaviti delegate IV. redne konvencije S. S. P. Z. Zaradi tega bi bilo treba, da se ga podobnih pravil S. S. P. Z. ostro kaznuje, prej kot kdo drugi. — Upam, da bode to zadostovalo, ako pa ne, naj br. Konda prebrši poslani dopis in odgovori nanj. Upam dalje, da članstvo S. S. P. Z. vse dobro zasleduje in pripozna, da so si delegati četrte redne konvencije ukrenili vse, kar so sodili, da je v korist naše podporne organizacije.

Moja želja je tudi, da bi se v kratkem začelo z odločno akcijo za združenje vseh naprednih ljudi in zvezi v močeno organizacijo, kar bo v korist nam vsem. Priporočam torej članom naše zveze, da vsi delujejo v tem smislu.

John Kvartieh,
bivši del. št. 89 S. S. P. Z.

Winterquarters, Utah. — Ime samo že pove, da je snega in mraza dovolj. Delavske razmere so se zadnji čas precej zboljšale, tako da se dela vsak dan, celo sedmi dan v tednu, ki se imenuje dan počitka. Koliko časa bo to trajalo se ne ve. Drugega dela tu ni, kot v prejšnjem rovu. — Pred par leti, ko je začelo tukaj iti precej slabo z delom, se je mnogo rojakov izselilo in so se razkropili po raznih krajih. Sedaj biva tu le še kakih 16 družin in 11 sameev ali takozvanih pečlarjev.

Seofield je bližnje mesto in to nekako "prosto" mesto, ker Win-

terquarters stoji na kompanijski zemlji: Seofield je velezanimivo mesto zaradi tega, ker je menda edino v U. S. A., da nima nobenega zvezdnatega moža postave, da si je tam več saloonov in trgovin med njimi tudi nekaj slovenskih. Sam gospod župan stopi včasih okoli in posvari neubogljive gostilničarje, če la preveč javno prodajajo različne "medicine" ob nedeljah. Mesto je sredi brez policajev in vse se vrši v lepem redu. Prepričan sem, da bo še za bogatele, ker nima "mož pravice", ki bi se tako imenitno razumeli na graft, kot slavna čehiška policija. Kakšnih posebnih rabuk se seveda tu ni bati, ker moške po dnevi delajo ponoči pa spijo, tistih par žensk, ki so doma, ima pa s perilom kuhanjem in z otroci dovolj opravka. Včasih pride šerif iz okrajne prestolnice Price, Utah pogledat če so ob nedeljah dolga ali kratka zagrinjala na oknih saloonov. Neko nedeljo dobil je vse naše gostilničarje, da so prodajali prav na debelo in posledica je bila, da je moral žrtvovati vsak teh grešnikov \$25.00 za domovino — pravzaprav za šerifovo mošnjo, nakar je slednji zadovoljen odmarširal nazaj proti Price. — Drugih posebnih novic ni, razen če še omenim, da je v mestu mnogo hiš praznih in bi si v poletnem času človek lahko kar free of charge preskrbel stanovanje. Prazni ste tudi dve hiši veselja, oziroma nekdanja saloona, katerih eden nosi napis Jugoslovanški dom, drugi pa Deutsches Haus. Tako se kaže tudi v Seofieldu, da smo Američani nevtalni v vseh ozirih. — Poročevalce.

FARMARJI SO SE NAVELIČALI GARATI ZA BOGATE ŽIVINOREJCE.

Denver, Colo., 11. februarja. — Farmarji v okrajih Baea, Kion, in Prowers so se organizirali, da branijo svoje interese in pritisnejo na legislaturo, da napravi zakone v njih obrambo. Organizacija šteje 1,873 članov in v nekaj dneh bo štela nad 5000 članov. Farmarji v drugih okrajih simpatizirajo z njimi. Organizacija odpošlje ultimatum legislaturi in če se ne bo ozirala nanj, se prav lahko dogodi, da bodo farmarji sami napravili postave napram živinorejcem.

Farmarji zahtevajo pravico in nič drugega. Njih organizacija ni tajna, ampak se odprto bojuje za njih interese.

Farmarji so se naveličali obdelovati polje za interese bogatih živinorejcev. Oni pravijo, če napravijo najboljšo plotove krog obdelanega polja, živina uhaja vseeno na njive in se pase na njih, kar jim povzroča veliko škodo. Vsi zakoni so tako izdelani, da so vse pravice na strani bogatih živinorejcev, za interese farmarjev pa ni postavljeno.

Farmarji izjavljajo, da se poslužijo ostrih sredstev, če legislatura ne odpomore. Najeli bodo najboljšo advokate, da jih zagovarjajo pred sodiščem radi po-

bijanja živine, ki jo zasačijo na svojem svetu. Pripravljeni so iti tudi v ječo, češ, saj bodo morali okrajni vzdržati in prehraniti njih družine, dokler bodo v ječi.

Drugi farmarjev jim napravijo največ škode velike mesarske tvrdke, ki kupujejo po cele črede in jih oddajajo v pašo živinorejcem.

STROKOVNA ORGANIZACIJA JE HUDODELSTVO V ZAPADNI INDIJI.

Washington, D. C., 11. feb. — Gompers, predsednik "Ameriške delavske federacije," je sprejel pismo od strokovne organizacije iz Bassetterre, St. Kipps, Britske Zap. Indije, v katerem prosi odpo moči proti zakonu, ki prepoveduje je ustanovitev delavskih organizacij.

V pismu priporočajo, naj stopi Gompers z delavskimi organizacijami k Veliki Britaniji, da delavstvo zahteva odpravo protidelavskega zakona.

Zakon določa za vsakega, ki ustanovi delavsko organizacijo ali se ji pridruži šest mesecev ječe ali 50 funtov šterlingov denarne globe, ali pa oboje. Kazen zadene tudi tiste, ki tiskajo poziv za vstop v organizacijo, ali če zanje nabirajo prispevke.

SV. PISMO NE ŠTEJE NA SODIŠČU.

Chicago, Ill., 11. februarja. — Pred sodnikom Landisemso večraj argumentirali pravdniki v zadevi 250 salunarjev, ki so izgubili državljanske pravice, ker so imeli salune odprte ob nedeljah.

Zadeva Anton Isaaca je prišla prva na dnevni red. Namestnik državnega pravdnika John B. Boddie iz Willmette je dejal: "Spoštovani, imamo zakon — zakon, ki je nad postavi — ki ga je treba vpoštevati."

"Kaj je to?" je vprašal sodnik.

"Spoštovani, sv. pismo je," je odgovoril Boddie. "Sv. pismo pravi, da se ne sme delati ob nedeljah."

"O," je dejal sodnik, "to je to? Well, nam se ni treba tukaj pečati z zakonom v sv. pismu. Če bi to storili, bi bile vzete pravice predsedniku Združenih držav, kongres bi bil aretiran, mnogo spoštovanja vrednih ljudi bi bilo vedno v ječi, vse bi bilo vedno mešano in mi bi bili v kaži, da določimo nekaj splošnega."

"Pa še nekaj je," je vzkliknil sodnik nenadoma, "tudi vi advokate bi se ne izmuzali tako poceni!"

MOONEY SPOZNAN KRIVIM.

San Francisco, Cal., 11. feb. — Kljub temu da je nad 25 prič pričalo, da Mooney ob času dinamitnega napada ni bil na mestu napada in je pet prič potrdilo, da je smatral mestnega supervizorja in časnikarkega poročevalca za Mooneya in Billingsa, in kljub temu da se je državni pravdnik blamiral kot neznanec, ki je ime

Danes je Lincolnov rojstni dan. Največja današnja Lincolnova slavnost bo menda v Cumberlandu, Tenn., kjer se nabaja "Lincoln Memorial University" (glej sliko št. 2) že dvajset let. Sliki 1. in 3. predstavljata novo Lincolnovo soho, katero je izdelal G. Grey Barnard in katere je bila nedavno razstavljena v New Yorku. 4. dr. John Wesley Hill, kancelar imenovane univerze in 5. general Oliver Otis Howard, ustavovitelj univerze.

nemakega filozofa Nietzscheja smatral za bombo in razatrelnivno snov, so porotniki spoznali Mooneyja krivim umora.

OČE JE UBIL SVOJEGA SINA.

Marinette, Wis., 11. februarja. Joseph Kaminski, farmar, je ustrelil svojega 22letnega sina, ki je prišel materi na pomoč.

Oče je urejal mater in sina na eni glavnih ulic. Oddal je nanj tri strele. Na to je obrnil samokres proti svoji ženi in oddal nanjo dva strela, ki sta zgrešili cilj. Hotel je nabiti samokres, ali preden je dovršil delo, so ga prijeli in razoborožili.

V družini je bil že dalj časa prepirlj.

PACIFISTI ZAHTEVAJO SPLOŠNO GLASOVANJE O NAPOVEDI VOJNE.

New York, 11. februarja. — Tukaj je bila organizirana organizacija za mir pod imenom "Emergency Peace Federation".

Organizacija je sprejela geslo, da ne sme biti vojne, če se zanjo ne odloči ljudstvo v splošnim glasovanjem. Organizacija je razposlala 500 brzojavk in delavske organizacije, da priporočijo kongresnikom, naj zahtevajo splošno glasovanje o napovedi vojne.

SENAT JE SPREJEL PREDLOGO ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVO.

Indianapolis, Ind., 11. februarja. — Senat države Indiana je sprejel predlogo za žensko volilno pravo. Ves dan je trajala debata, govorniki so govorili za žensko volilno pravico in proti nji. Ko je bilo glasovanje končano, je galerija dala duška veselja, da je predloga sprejeta.

MERA ZA DOBRE ČASE.

Fort Wayne, Ind., 11. februarja. — Dvajset odstotkov žen, ki vprašujejo za delo v posredovalnicah za delo, je omoženih. Na daljših 40 odstotkov je vdor ali ločenih žen, ostale pa še niso bile omožene.

Če bi moške zaslužili za prehranitev družine, bi omožene žene ne iskale dela v industrijskih podjetjih.

5000 KANDIDATOV ZA DRŽAVLJANSTVO.

Chicago, Ill., 11. februarja. — V minulem tednu se je priglasilo 5000 prosilcev za prvi državljanski papir samo v Chicagu in večina teh je iz Nemčije in Avstrije. Med prosilci, ki so se zglasili v soboto, je tudi neki madjarski baron po imenu Ladislav Majfene iz Budimpešte, ki opravlja nebaronsko delo — vodi elevator v nekem posloplju. Baron je seveda preklical svoje baronstvo.

Listnica za informacije.

(Odgovor na vprašanje).

Ženin iz Grabna: Državne postavbe prepovedujejo poroko med stricem in nečakinjo. Država Ohio tudi prepoveduje poroko med bratranci in sestričnami.

Zastopnik "Prosvete", Mikš: Do zdaj še ni zakona v Združenih državah, ki bi določal prisilno vojaško službo. Nekaka izjema je Diekov militaristični zakon, ki določa, da sme predsednik pozvati pod orožje telesno sposobne mlake od 18 do 45 let v slučaju skrajne potrebe, ako bi se ne priglasilo dovolj prostovoljcev. Drugače pa sestoji ameriška armada iz samih prostovoljcev. Zdej je v kongresu več načrtov glede na dobavo vojakov in poimnožitev armade, toda sprejetega ni še nič. Splošno glasovanje ni še nikjer veljavno, dasiravno bi bilo želeli, da je.

Tušen monolog.

Prosjak (ki je potkal na nekem vratih pa mu ni nihče prišel odpreti):

"O, Bog, o Bog! Tu mora nekdo vedeti, da ne dobi nič!"

Presenečenje.

Soproga: "Povej mi, dragi moj, bi li mogel živeti brez mene?"

Soprog: "Seveda."

Soproga (osuplo): "Kako?"

Soprog: "mного cenje!"

Vojna vojska in ve- sti iz inozemstva.

(Nadaljevanje iz prve strani)

Več civilistov je bilo ranje- no. Z rumunske fronte. Berlin, 11. feb. — Na frontama dvojice Jozefa in maršala Ackensena je malo bojevanja za- di hude zime.

Petrograd, 11. feb. — Nič ne- ga. Z macedonske fronte. Berlin, 11. feb. — Med Vardar- in in Doiranskim jezerom je bilo kaj začasnega boja od strani anitstva in minometov.

S kavkaške fronte. Petrograd, 11. feb. — Položaj nespremenjen. Z italijanske fronte. Rim, 11. feb. — Na vsi fronti se navljajo artilerijske akcije in padli med patroljami. Na su so naše partije prečno noč spirale globel, v kateri so se ivali Avstriji, na kar so pobe- li. Nekaj je bilo ujetih.

Dunaj, 11. feb. — Razen manj- ga spopada blizu Tolmina in v in Arsa, južno od Rovereta, sta izpadla v prid nas, ni kaj očati. Z turške fronte. London, 11. feb. — Z bojišča v zopotamiji: Britiška ofenziva na od Kut-El-Amare je bila čisto ponovljena v petek. Pod čisto težkega bombardiranja so e čete zasledile del nove turške e zapadno od reke Hai in ga ržale vzlic ljutim protinapa- ni z bombami. Dalje proti za- tu so naše čete prodrele v tur- zakope in jih akupirale ob ti 1200 jardov daleč.

BOLGARSKA PODPIRA MOR- NI TERORIZEM NEMČIJE. Berlin, 11. feb. — Po vesteh iz je je izjavil ministri predik Radoslavov, da se Bolgar- popolnoma strinja z Nemčijo v na podmornski boj, kateri v kratkem času končati voj- Dalje je rekel Radoslavov, da lške bolgarske vlade napram ušenim državam je tisto sta- e, ki ga zavzemajo centralni zniki.

TAJKA NE VE, KAM BI SE ODLOČILA. Peking, 11. feb. — Kitajska da je tudi dobila noto predsed- Wilsona s povabilom, da se ruži Združenim državam in kine diplomatične vezi z Nem- Kabinet je imel takoj po pre- u note dolgo sejo, toda ni se el odločiti, kaj na stori. Nem- vrši že od začetka vojne zelo no propagando na Kitajskem posledica tega je, da se javno je med Kitajci nagiblje na n Nemčije. Nekaj vladnih u- nikov je za to, da se Kina pri- i Ameriki. Kitajska misa h slabo pozna položaj v Evro- to je največ krivo, da je i vlada neodločna.

BLIŽI SO IZGUBILI BOJNO LADJO. London, 11. feb. — Admirali- te-poroča, da je bil v petek po- en v Angležkem kanalu tor- brazuševalec in 55 moč je iz- njen; rešilo se je samo pet e. Ladja je brzkone zadela ob e. Nevilo potopljenih trgovskih nikov pada. Medtem ko je bi- v četrtih torpediranih deset ij, je v petek število padlo na e. Včeraj sta bila ubita dva rnarja na norveški ladji Iwa, ero je submarinka pogrnala na o. Po izjavi kapitana in ostalih marjev, ki so se rešili, je sub- rinka streljala na pogrezajoč e parnik, dokler ni izginil pod o.

NA SAMI SUBMARINKA PO- TOPILA 15 LADIJ. Berlin, 11. (Brezlično). — adno poročajo, da ena sama rmarinka, ki se je pravkar po- ila v pristavišče, potopila pet- ist parnikov na Atlantikem in vernem morju v skupni tonazi e 20.000.

Nemčija bi rada po- pustila.

(Nadaljevanje iz prve strani)

To je prvi ameriški parnik, ki je odplul v Evropo odkar so pre- trani diplomatski stiki z Nemč- jo. Včeraj sta zapustila New York dva nadaljna ameriška parnika: Rochester in Orlean. Oba sta na poti proti Franciji in oba vozita municijo in druge tihotapsko blago. Parnika St. Louis in St. Paul šakata na topove, s katerimi ju bodo oborožili. St. Louis bi moral odpluti že pred enim tednom.

VLADA NE DA TOPOV; PAR- NIKI NE BODO ODPLULI.

New York, 11. feb. — P. A. Franklin, predsednik internatio- nal Mercantile Marine Co., ameri- ške parobrodne družbe, je dejal včeraj, da parniki St. Louis, St. Paul itd. ne bodo zapustili New Yorka toliko časa, dokler jim zve- zna vlada ne da topov ali spre- mstva bojnih ladij. Lastniki teh parnikov so storili vse, da bi do- bili topove in topničarje, toda ni se jim posrečilo. Po mnenju Fran- klina je edino vlada zmožna pre- skrbeti potrebne topove. Dalje je rekel Franklin, da se lastniki ame- riških parnikov ne bodo pokorili odredbam Nemčije in pobarvali ladje kakor zahteva kajzer.

ZDRUŽENE DRŽAVE GRADI- JO 682 LADIJ.

Washington, 11. feb. — Mornar- iški biro javlja, da je ob tem času 682 novih ladij v gradnji v ameriških ladjedelnicah. Skupna tonaža teh ladij bo znašala čez dva milijona. Med temi je 57 ladij (385.537 ton) in 61 submarink za zvezno mornarico.

OGROMNI TOVOV MUNCIJ JE UŠEL SUBMARINKI.

New York, 11. feb. — Agentje družbe White Star so dobile poro- čilo, da je parnik Baltie dospel v Liverpool brez vsake nezgode. Parnik je pripeljal na Angleško municijo in drugega kontrabant- nega blaga v vrednosti \$10.000.000.

KONGRESNI PREDLAGA, DA NAJ LJUDSTVO GLASUJE O VOJNI.

Washington, 11. feb. — Kon- gresnik Calloway iz Texasa je včeraj predložil resolucijo v poslanski zbornici, ki določa, da e- dno ljudstvo po splošnem glasova- nju ima pravico napovedati vojno.

GENERALNI ŠTRAJK PROTI VOJNI.

Brainerd, Min., 11. feb. — De- lavec na tukajšnjem shodu so spre- jeli resolucijo, ki se glasi med drugim, da "mi kot delavci smo za generalni štrajk v svrhu pre- prečenja vsake vojne izvedenji v slučaju, da je treba odbiti sovra- žno invazijo." Resolucija je bila poslana predsedniku Wilsonu.

100.000 TON BLAGA UNIČENE- GA.

Washington, 11. feb. — Vladni uradniki imajo informacije, da so zavezniki — posebno pa Anglija — izgubili blizu stotisoč ton blaga od 1. februarja, odkar nemške submarinke potapljajo vse nav- prek. Blago sestoji večidel iz ži- veža in municije.

200 NEMSKIH SUBMARINEK ZAJETI?

Pittsburgh, Pa., — Nicholas M. Butler, predsednik Columbijske universe, je dejal v nekem inter- vjuju, da mu je pozitivno znano, da so Angličani ujeli ne dvesti minj kot 200 nemških podmornic, ki zdaj leže v raznih angleških lu- kah. V eni sami tuki se nahaja 85 submarink in med njimi je tu- di trgovska podmornica "Deu- tschland." Submarinka enake- ga imena v Bremenu je druga podvodna ladja, s katero nemške oblasti varajo javnost, češ da

"Deutschland" se ni zapustila Bremenu.

London, 11. feb. — Po izjavah navalnih ekspertov je bilo v prvih dveh dneh nemške blokade izgubljenih le šest procentov vseh ladij, ki so priplule in zapustile Anglijo. Admiraličeta izjavlja, da je v tem času dospelo v angle- ška pristanišča 700 parnikov in odplulo je 410 parnikov brez vsake nezgode. Prihodnji teden pa pričakujejo, da se bo morski promet še pomnožil; mnoge neutral- ne ladje, ki se prvi dni nemške blokade niso uspeli na boteje, ho- do obnoviti plojbo, ko se počaka, da nevarnost nemške podmorske flote ni tako velika kakor so raz- glašali. Razen tega bo angleška mornarica še bolj drastično nasto- pilja proti sovražnim submarin- kam kot je doslej.

ANGLIJA IMA ŽIVEŽA ZA DVA MESECA.

Washington, 11. feb. — Nemška blokada britiških otokov v svrhu "izstradanja" Anglije je povzročila, da so se začeli mnogi zvedenci zanimati za položaj hrane na Angleškem. Proučevanje tega položaja je dognalo, da ima Anglija dovolj živeža v rezervi za dva meseca, ako bi v tem času ne prišel niti eden parnik v njene luke; Anglija mora importirati več kot polovico svoje živežne zaloge in v letu 1917 mora importirati 16.500.000 ton hrane, ako hoče preživeti svoje armade in civilno prebivalstvo. Od tega importirane- ga živeža mora iti približno e- najst milijonov ton skoz nemško blokado. Petnajst odstotkov vseh angleških tovornih parnikov vo- zi samo živila na britiške otoke. Francija se še zmiraj zalaga snma in bi lahko vstrajala z ozirom na položaj hrane, četudi bi se popol- noma posrečila nemška blokada.

Z ozirom na naraščajočo dra- gino živeža v vojskujočih se in neutralnih državah poroča trgov- ško ministrstvo v Londonu, da se je živež v Angliji podražil od za- četka vojne za 87 odstotkov. Polo- žaj v primeri z Anglijo v drugih državah glede za podražanje ži- vež v odstotkih je sledeči:

Table with 2 columns: Country and Percentage increase. Includes entries for Anglija (87%), Nemčija (111%), Avstrija (177%), Norveška (80%), Združene države (20%).

"NEČLOVEŠKO!" ODGOVAR- JA NIZOZEMSKA NEMČIJI.

Haag, 11. feb. — Vlada je vče- raj obelodanila svoj odgovor na nemško noto, v kateri je bil raz- glašen brezobzirni submarinski boj na morju. Nizozemska vlada protestira v svojem odgovoru in pravi, da se brezvestno upičevan- je neutralnih ladij ne more imeno- vati "blokada", kajti medna- roden zakon ne pozna take bloka- de. Odgovor zaključuje: "Zve- sta načela, katerega se je vedno držala v tej vojni, kraljeva vla- da ne vidi v tem uničevanju neu- tralnih ladij drugega kakor kr- šitev mednarodnega prava in e- človeško delo. Odgovornost za eventuelno potopljene nizozemske ladje in izgubo življenj bo nosila nemška vlada."

Širom Amerike.

KONZUL IN SODNIK.

Chicago, Ill., 11. februarja. — Poročilo smo že, da je avstrijski konzul dr. Silvestri šel k sodniku Kerstenu v interesu na smrt obso- jenega Andrew Pepperja, ki ima biti obsojen dne 23. februarja t. l. "Bil sem izmenaden glede stali- šča, ki ga povzema sodnik Ker- sten," pravi konzul. "Izmenadil me je njegov izbruh. Dejal mi je, da ne more raz- pravljati o Pepperjevi stvari. De- jal sem mu, da ne želim tega, tem- več je želim izvedeti, če more po- poročiti, da se kazen Pepperja iz- premeni. Dejal mi je, da je Pepper bil mesar in da je zločin mesarja. Dejal sem mu, da mislim, da ni imel pravega zagovornikstva, pri drugi obravnavi. Na to mi je sod- nik Kersten dejal, da ne more sto- riti nič, kot da poda van fakta te obr- nave governerju, če zanje vpraša."

Nato sem dejal sodniku, da sem prepričan, da je justična zmo- ta in da bom prisiljen stvar raz- pravljati na široko v javnosti. Sodnik se je razjezil.

Nisem slišal, da me je imeno- val kužka. Nisem imel namena od- govarjati sodniku. Govoril sem ti- ho. Bil sem insolent. O tej stvari ne morem drugega storiti, kot da jo sporočim svoji vladi."

MORNARSKA PREDLOGA JE DOBILA MAJHNO LUKNJO.

Washington, D. C., 11. feb. — Kongresni odsek je zavrgel načrt uprave, po katerem postane pred- sednik poveljnik čez ladjedelnice v vojnem času. V ta namen naj bi se izdalo za \$150.000.000 zadolžnic in \$1.000.000 za nakup patentov Wright-Marinovih letal.

Mornariški odsek je ponudil spremembni predlog, ki ga je iz- delal justični department, kate- rega pa kongresni odsek v tej for- mi ni hotel sprejeti.

Kongresniki, ki nasprotujejo marinizmu, so bili vsled uspeha veseli, marinisti se pa jeze.

Kongresni odsek je povedal od- pito, da radi tega nasprotuje predlogu, ker vidi v njem, da ho- če predsednik vzeti kongresu prav- ico o določanju vojne.

V večerajšnji debati je kongres- nik Britten dejal, da ima mornar- ica premalo 24.500 moč in da je moralo mnogo ladij oditi v rezervo- vo ki bi morale biti pri glavnem brodovju v Guantanamo.

DROBNJAV IZ NAČRTA GENE- RALNEGA ŠTABA ZA OB- VEZNO VOJAŠKO SLUŽ- BO.

Washington, D. C., 11. feb. — Malo izvemo, kakšen je načrt ge- neralnega štaba za uvedbo sploš- ne vojaške dolžnosti, vendar pa že te drobtine dokazujejo, da hoče- jo uvesti tak militarizem kot v Evropi.

O naštu poročajo kapitalistič- ni dnevniki:

- 1. Vsak ameriški fant, ko dose- že 19 leto in je telesno sposoben za vojaško službo, postane vojak. 2. Služiti ima eno leto in se več- batl vsaki dan ocean ur. 3. Plača je 5 dolarjev na mesec ali 60 dolarjev na leto. 4. Zvezna vlada krije vse troške za vežbanje, \$100 za obleko, \$92 za hrano, \$50 za stanovanje, \$20 za perilo, \$10 za zdravniško pomoč. Vlada nosi tudi druge troške. 5. Na leto odide 500.000 fantov v armado.

Militaristi se seveda ogrevajo- za načrt generalnega štaba in ga zagovarjajo zelo naivno. Vsako le- to pojde do 100.000 fantov na na- bor, pravijo militaristi. Od teh jih bo 500.000 sposobnih za vojaško službo. Tako bomo vsaj izvedeli resnico o telesnem zdravju naše mladine.

S takimi naivnostmi zagovarja- jo splošno vojaško dolžnost.

LIGA ZA IZSILJENJE MIRU V PRAVI LUČI.

Philadelphia, P., 11. feb. — Gospodje, ki so člani "Lige za iz- siljenje miru" so priredili večer- jo, da se ložje pogovore o vojni. Med gospodi, ki pripadajo k ligi, je tudi bivši predsednik Taft, ki je porabil ugodno priliko pri ve- čerji, da pove na kakšen način, naj se izsilji mir.

Gospod Taft, ki je rekel v zad- nji gospodarski krizi, da te Bog ve kaj naj se zgodi z lašnimi in brez- poselnimi delavci, je ob tej priliki dejal:

"Nobena stvar ne mere tako jasno dokazati, da Washingtono- va in Jeffersonova politika ni sprejemljiva kot sedanja kriza. Skušali smo ostati zunanji vojne. Nihče v Ameriki se noče bojevati. Vsi hočemo mir. Vsi smo bili za neutralnost s tako potrpežljivo- jo, da naši državljani mislijo, da smo bili preveč potrpežljivi. Zdalj smo prisiljeni braniti našo čast in naše življenske interese. Kako naj se ravnamo po doktrini, da se izoliramo od evropskih prepotov, sedeč na gugalniku in rekoč, mi se ne brigamo, kaj se zgodi. Celo s sebičnega stališča ni modro."

Kar je Taft povedal diplomati- čno, pomeni v navadnim beseda- mi, da je čas, da se Združene dr- žave zapletejo v vojno. To dokazujejo tudi brzozjavka bivšega britskega poslanika Vis- count James Bryca in besede markiza Aberdeena, bivšega kan- sadaškega governerja, ki hujska- jo za vojno.

Slovenska Narodna Podporni Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inskorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois. GLAVNI STAN: 2637-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBOR: Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill. I. Podpredsednik: J. Bratko, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans. II. Podpredsednik: Jolef Kuhelj, 9403 Ewing ave., So. Chicago, Ill. Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Blagajnik: Anton J. Turbovec, P. O. Box 1, Cleare, Ill. Zapiskar: John Molek, 4008 W. 51st St., Chicago, Ill.

NADGORNJI ODBOR: Jole Ambrožič, 251 box, Canonsburg, Pa. Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill. F. S. Tauchar, 674 Abany Ave., Rock Springs, Wyo.

POKOTNI ODBOR: Anton Hrast, 811-95th Ave., New Duluth, Minn. Jole Radlšek, 679 box, Smithon, Pa. Rudolf Pletersak, 486 box, Bridgeville, Pa.

UREDNIK "PROSVETA": Jole Zavertnik. Vrhovni urednik: F. J. Kern, M. D., 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE KADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov: JOHN VERDERBAR, 2637-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDNE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov: JOSE AMBROŽIČ, Box 251, Canonsburg, Pa.

KADEVE PREPILJIVE VERBINE, ki sta jih rešil prva in druga in- stanca, se pošiljajo na naslov: ANTON HRAST, 811 - 95th Ave., New Duluth, Minn.

VSI DOPIS, rasprave, članki, sasanila itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov: UREDNIŠTVO "PROSVETA", 2637-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Illinois

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, narodna, oglaš., se pošiljajo na naslov: "PRAVNIŠTVO" "PROSVETA", 2637-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

V korrespondenci s tajništvo S. N. P. J., uredništvo in upravišstvo "Prosvete" ne rabite imen urednikov, marveč napišite naslov, bo je to navo- dno šelito, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prvo sredo in tretji četrtrek v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

POZOR PEVOVODJE.

Slovensko pevsko in izobraže- valno društvo Bled, v Conemaugh Pa. ter Hrvatsko pjev. i prov. društvo Rodoljub v Johnstownu, Pa. razpisujeta tem potom služ- bo.

PEVOVODJE: Poleg gori omenjenih pev. dru- štov (ustanovitelja Jugoslaven- ske Pevske Zveze v Ameriki) mu hode dana prilika pridobiti si še več drugih društev za pouk v pet- ju katera se nahajajo v tukajšnji okolici, dober obstanek mu bode zagotovljen.

Prosilec naj se zglašijo do 28. februarja t. l. poročajo naj o svo- ji zmožnosti ter kje so se izolali, prednost imajo Slovenci in Hrva- ti.

Za natančnejše pojasnila se je obrniti na naslov: Andr. Vidrič, (za Slov. Pev. in Isbor. dr. Bled), 170 Franklin Main Street, Conemaugh, Pa.

ali pa: Joseph Dupin (za hrv. pjev. dr. Rodoljub) 5th Ave. Hotel, Johnstown, Pa.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravišstvo ne uredništvo.

ROBERT W. LAYER ARCHITECT

118 N. La Salle St., Chicago, Ill. ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slo- vencem za izdejevanje stavbinskih načrtov. Tel. Franklin 4501 TEL. NA DOMU AUSTIN 25008

Pozor rojaki!

Kadar potrebujete pisalni pa- pir in kuverte s vašim imenom in naslovom tiskanim v ogljavju, v- pranjaite vselej za ceno pri meni

MIKE ČEBAŠEK, Box 148, Van Voorhis, Pa.

AMČENA DOBRA VINA IN LIKERJI v čis. 1903 Blue Island Avenue. Chicago, Ill. Telefon Canal 842.

NORTH SIDE STATE BANK ROCK SPRINGS, WYO. IMA KAPITALA IN REZERVE \$100.000.00 Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI.

Pošiljateljem denarja! Se vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezšestnem brzozjavu in potem počke, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mo- gče izplača z zamudo. Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude. Po brezšestnem brzozjavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzozjavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bode kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisal za primanjkljaj. Z ozirom na sedanje razmere, ko se veljavna denarja večkrat izpremenj, bo- mo od sedaj naprej do preklica, ako se hčile cena kronam zvišala, misleno bo je denar na pošjo do nas, letoga zadržali, ter s pošiljateljem stopili pisano v dogovor. Denar po zvišani ceni bomo le tedaj odposlali takoj naprej, ako bo pošil- jatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpošlje tudi v slučaju, ako se cena kronam zviša. Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezšestnem brzozjavu, naj pripomeni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzozjavno". Za ceno pogojte v list "Glas Naroda". TYRDKA FRANK BAKSER, 22 Cortlandt Street, New York.

